

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració

Direcció General de Planificació

i Formació de Serveis Socials

LA GESTIÓ DE LA RENDA MÍNIMA D'INSERCIÓ A LES ILLES BALEARS, 2010

1. LA NORMATIVA DE LA RENDA MÍNIMA A BALEARS. COMPARATIVA AMB ALTRES COMUNITATS AUTÒNOMES.

Les normatives autonòmiques tracten de recollir les directrius o recomanacions plantejades en els seus respectius Plans Regionals d'Inclusió Social, ajustats al Pla Nacional d'Acció per a la Inclusió Social (PLANin).

A Les Illes Balears la Renda Mínima es regula mitjançant el Decret 117/2001, de 28 de setembre, tot i no tenir un Pla d'Inclusió a nivell de la comunitat autònoma, sí que l'Estatut d'Autonomia al seu **article 21 "Pobresa i Inserció social"**, recull "*l'obligatorietat dels poders públics de les Illes Balears de garantir els drets dels ciutadans de les Illes Balears en situació de necessitat a la solidaritat i a una renda mínima d'inserció en els termes prevists a la llei*".

Així doncs, en la jerarquia protectora, l'últim lloc de la xarxa està ocupat per les Rendes Mímines d'Inserció de les comunitats autònomes que, en general, garanteixen un nivell molt inferior als nivells de pobresa relativa.

1.1. Els requisits d'accés

Des de la implantació de la renda mínima, la normativa balear s'han anat ajustant amb la finalitat d'intensificar la seva eficàcia. Una part important de les reformes estan relacionades en la flexibilització dels requisits d'accés, el què ha permès estendre la cobertura a situacions que abans quedaven excloses.

A les Illes, la RMI es tracta d'una prestació de caràcter personal, encara que destinada al conjunt de la unitat familiar, per tant els requisits exigits són bàsicament de caràcter personal. La comparació amb la normativa de les distintes CC.AA. reflecteix que aquesta és una característica general.

La totalitat de les normes autonòmiques vigents en matèria d'ingressos mínims d'inserció subordinen l'obtenció de la prestació a una condició de residència prèvia i continuada en els seus respectius territoris. La regla més estesa és la d'exigir un any d'antiguitat en la residència. Només Balears minimitza aquesta condició, ja que redueix el temps exigít a 6 mesos.

Quadre 1. Requisits de Naturalesa Administrativa. 2009

Comunitats Autònomes	Persona Beneficiària	Data constitució Unitat Familiar	Empadronament	Temps de residència	Edat Míxima	Edat Màxima
Andalusia	Unitat familiar	12 mesos	12 mesos	12 mesos	25 anys	65 anys
Aragó	Titular		12 mesos	12 mesos	18 anys	65 anys
Astúries	Unitat econòmica de convivència independent	6 mesos	Estar empadronat	24 mesos	25 anys	Sense límit superior
Balears	Titular	6 mesos	Estar empadronat	6 mesos	25 anys	Sense límit superior
Canàries	Unitat de convivència		6 mesos	36 mesos	25 anys	65 anys
Cantàbria	Unitat perceptora		12 mesos	12 mesos	23 anys	65 anys
C. Manxa	Unitat familiar	6 mesos	24 mesos	24 mesos	25 anys	64 anys
C. i Lleó	Unitat familiar		12 mesos	12 mesos	25 anys	65 anys
Catalunya	Titular / Unitat familiar	12 mesos	Estar empadronat	12 mesos	18 anys o 16 amb menors a càrrec	65 anys
Extremadura	Titular	6 mesos	12 mesos	12 mesos	18 anys	Sense límit superior
Galícia	Unitat convivència		12 mesos	12 mesos	25 anys	65 anys
La Rioja (1)	Persones	12 mesos	12 mesos	12 mesos	25 anys	65 anys
Madrid	Unitat convivència	6 mesos	12 mesos	12 mesos	25 anys	65 anys amb casos especials (2)
Múrcia	Persones / Unitat Familiar	-	12 mesos	12 mesos	25 anys	65 anys
Navarra	Unitat familiar	-	Estar empadronat	12 mesos	25 anys	65 anys
País Basc	Unitat convivència	12 mesos	12 mesos	12 mesos	23 anys	65 anys (3)
C. Valenciana	Persona / Unitat familiar o de convivència	-	36 mesos	12 mesos	25 anys	65 anys

Font: Ministeri de Sanitat i Política Social. Informe Rentas Mínimas de Inserción, 2009

(1) Ingres Mínim d'Inserció i Ajudes d'Inclusió Social

(2) Si tenen menors i discapacitats a càrrec o viuen soles o en unitats familiars on ningú pot ostentar la titularitat de la renda mínima i no tenen dret a una altra pensió pública.

(3) Edat mínima exigida per la legislació corresponent per tenir dret a una pensió pública per vellesa.

Per ser beneficiaris de la prestació es requereix una edat mínima. Catorze comunitats autònomes, entre elles les Illes Balears, exigeixen que el titular del dret tingui com a mínim 25 anys, si bé hi ha la possibilitat de rebaixar aquest límit per raons socio-econòmiques varies (a les Balears, estaríem parlant entre d'altres; d'elevada taxa d'abandonament educatiu, emancipació primerenca dels joves...).

En relació a l'edat màxima s'observa una exclusió quasi completa dels majors de 65 anys. Balears juntament amb Astúries i Extremadura no estableix un límit màxim.

1.2. Les obligacions explícites de les persones titulars de la prestació

Les Illes Balears, a l'igual que la majoria dels programes d'altres comunitats autònomes, estableixen l'obligació de destinar els diners percebuts a cobrir les necessitats bàsiques destinades als membres de la llar i comunicar variacions produïdes en la situació personal o patrimonial. Així com també, obliguen a la persona beneficiària a recorre prèviament a alguna possible alternativa abans de sol·licitar la RMI.

A les Illes Balears no és una obligació reintegrar els cobraments indeguts, com tampoc ho és col·laborar amb l'administració, sent la normativa general de la majoria de Comunitats Autònomes.

La prohibició de rebutjar ofertes d'ocupació adequades apareix recollida a les Illes Balears, encara que no es recull la prohibició de mendicar ni l'obligació d'escolaritzar als fills en edat escolar.

Per altra banda, totes les Comunitats Autònomes imposen a la persona destinatària l'obligació de subscriure un "compromís d'inserció" per a la realització d'activitats de promoció personal i socio-professional.

1.3 Els ingressos garantits

El quadre següent reflecteix que la quantia de les prestacions fluctuen de manera notable al llarg del territori estatal. Les Illes Balears, pertanyen al grup de regions on la quantia de les prestacions és de les mitjanes-baixes (és la setena comunitat autònoma amb la prestació més baixa).

Quadre 2. Ingressos garantits l'any 2009 segons CC.AA.

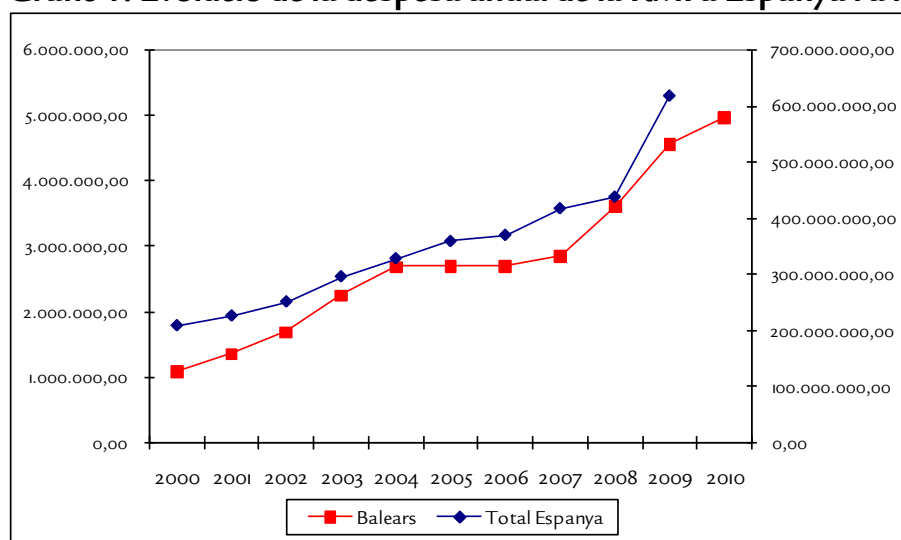
Comunitats Autònomes	Quantitat econòmica	SMI (%)	IPREM (%)
Andalusia	383,33 €	61,43%	72,71%
Aragó	424,00 €	67,95%	80,42%
Astúries	432,09 €	69,25%	81,95%
Balears	392,38 €	62,88%	74,42%
Canàries	467,49 €	74,92%	88,67%
Cantàbria	421,79 €	67,59%	80,00%
Castella - La Manxa	369,07 €	59,15%	70,00%
Castella i Lleó	395,43 €	63,37%	75,00%
Catalunya	410,02 €	65,71%	77,77%
Extremadura	395,43 €	63,37%	75,00%
Galícia	395,43 €	63,37%	75,00%
Madrid	370,00 €	59,29%	70,18%
Múrcia	300,00 €	48,08%	56,90%
Navarra	561,60 €	90,00%	106,52%
País Basc	640,64 €	102,67%	121,51%
La Rioja	369,97 €	59,15%	70,00%
Comunitat Valenciana	381,37 €	61,12%	72,23%

Font: Ministeri de Sanitat i Política Social. Informe Rentas Mínimas de Inserción, 2009

En relació als nivells de cobertura, el progressiu increment en població coberta es concentra en algunes comunitats autònomes; principalment el País Basc (un 6,5 % de les seves llars), seguida de Navarra (2,63 %) i Astúries (1,89 %). A Balears, la cobertura és aproximadament del 0,47% del total de llars de la nostra comunitat autònoma. L'únic programa que pot aspirar a cobrir la població en situació de pobresa severa seria el del País Basc.

2. EVOLUCIÓ DE LA DESPESA

Gràfic 1. Evolució de la despesa anual de la RMI a Espanya i a les Illes Balears.

Font: Ministeri de Sanitat i Política Social. Informe Rentas Mínimas de Inserción, 2009. No disposem de les dades de 2010 per al conjunt d'Espanya.

L'evolució en els darrers set anys de la despesa de la RMI a les Balears ha mantingut un creixement moderat. L'entrada en vigor del nou decret de RMI, el darrer trimestre de 2001 no va tenir una important repercussió en la despesa de 2002 i no va ser fins l'any 2003 i 2004 quan es constata un augment significatiu d'aquesta. En els tres darrers anys és quan la despesa ha crescut de forma molt considerable, un promig de prop del 24%.

Quadre 3. Despesa anual executada de la Renda Mínima d'Inserció segons illes.

Quadre 3. Despesa anual executada de la Renda Mínima d'Inserció per illes

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Mallorca	2.032.431,30 €	2.374.419,59 €	2.185.969,13 €	2.005.002,35 €	2.132.334,97 €	2.745.392,89 €	4.512.930,70 €	4.895.240,41 €
Menorca	119.123,55 €	235.121,81 €	290.074,50 €	433.527,67 €	466.858,94 €	589.995,85 €	676.464,03 €	287.598,45 €
Eivissa	144.694,32 €	144.143,14 €	165.212,04 €	195.464,84 €	258.425,16 €	287.958,72 €	342.385,31 €	235.285,02 €
Formentera	-	-	-	-	-	-	4.315,08 €	7.046,44 €
Total Illes Balears	2.296.249,17 €	2.753.684,54 €	2.641.255,67 €	2.633.994,86 €	2.857.619,07 €	3.623.347,46 €	5.536.095,12 €	5.425.170,32 €

Font: Memòries dels diferents Consells Insulars i elaboració pròpia

Si ens fixam en el creixement relatiu de la despesa executada durant el 2010 respecte a 2009 ens mostra que, Formentera (63,3 %) i Mallorca (8,5 %) han registrat un creixement positiu, quan la mitjana per a Balears és de del - 2 % (el que en termes absoluts, suposa - 110.921,80 €). En canvi, Menorca (- 57,5 %) i Eivissa (- 31,3 %) registren un decreixement de la despesa executada respecte a l'any anterior.

Quadre 4. Despesa anual en euros per titular per illes. 2010

Illes	2010
Mallorca	2.856,03 €
Menorca	1.145,81 €
Eivissa	2.240,81 €
Formentera	1.174,41 €
Total	2.613,28 €

Font: Memòries dels diferents Consells Insulars i elaboració pròpia.

La despesa anual en euros per titular, ens mostra com Mallorca disposa d'una major despesa per titular, 2.856,03 €. Seguida d'Eivissa on la despesa per titular és de 2.240,81 €, Formentera és de 1.174,41 €, i a Menorca de 1.145,81 €.

3. EVOLUCIÓ I SITUACIÓ ACTUAL DE LES PERSONES TITULARS

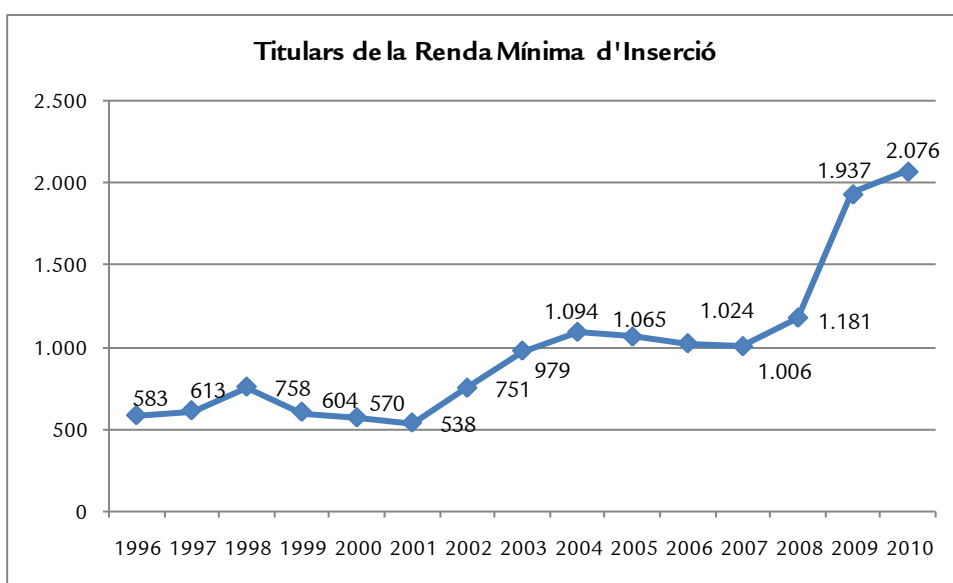
3.1. Evolució dels titulars de la Renda Mínima d'Inserció

A l'any 1996 (any de creació del STC, l'actual RMI), es dona una important i ràpida entrada de persones beneficiàries. Amb l'entrada en vigor de les noves

bases reguladores¹ es produeix un augment considerable de les prestacions durant l'any 1998, a partir de llavors el número de persones perceptores s'estabilitza fins l'any 2001.

A partir de llavors amb un mercat laboral molt favorable ens tornam a trobar amb un creixement sostingut i constant. Finalment, a partir de l'any 2007 la tendència es manté a l'alça com a conseqüència de la recessió econòmica actual i aquest any 2010, tot i que es registra un augment respecte a 2009, aquest ha estat considerablement menor (7,2 %) que el de l'any anterior que fou del 64 %.

Gràfic 3: Titulars de la Renda Mínima d'Inserció

Font: Memòries dels diferents Consells Insulars i elaboració pròpia.

L'evolució del nombre de titulars és força diferent per illes. Menorca, és l'única illa que presenta un creixement en el nombre de titulars al llarg de la sèrie analitzada (tret d'enguany, que és el primer any en què el nombre de titulars registra un descens). Mentre que Mallorca i les Pitiüses presenten una evolució descendent entre els anys 2005 i 2007. És a partir de l'any 2008, quan totes les illes registren creixements positius en relació a les prestacions de la Renda Mínima d'Inserció, excepte, com s'ha comentat anteriorment, l'illa de Menorca.

¹ El mes de juliol de 1997 entren en vigor les noves Bases Reguladores de la RMI, aquest canvi suposa el fet de que els perceptors de la RMI tinguin 12 mesos de prestació (es pot sol·licitar renovació de la prestació mig any més i així es pot disposar de dotze mesos), amb les bases antigues s'havia d'esperar mig any per tramitar la nova sol·licitud.

Quadre 5. Persones titulars de la RMI per illes. 2003-2010

	Mallorca	Menorca	Eivissa i Formentera	Formentera
2003	858	83	38	
2004	926	127	42	
2005	887	139	39	
2006	767	221	36	
2007	750	225	31	
2008	894	239	48	
2009	1.541	297	96	3
2010	1.714	251	105	6

Font: Memòries dels diferents Consells Insulars i elaboració pròpia.

Durant l'any 2010, l'illa que presenta el creixement relatiu més considerable és Formentera (amb un 100 %), seguida de Mallorca (amb un 11,23 %) i, finalment Eivissa amb un 9,38 %. Enguany, és la primera vegada que Menorca registra un decreixement des de que es tramita la prestació de la Renda Mínima d'Inserció.

4. CARACTERÍSTIQUES DE LES PERSONES USUÀRIES

4.1. Les persones titulars de la Renda Mínima d'Inserció per municipis i illes.

A Mallorca, la distribució territorial de persones beneficiàries mostra una forta correlació amb la distribució de la població. El major volum d'expedients gestionats es concentra a Palma, 47,4 % i als municipis de més de 25.000 habitants (Llucmajor i Calvià que gestionen el 9,1 % i el 8,3 % dels expedients, respectivament; Manacor gestiona el 4,26 % i, finalment, Inca amb el 3,33 % dels expedients).

Per altra banda, cal fer atenció a aquells municipis en què la gestió de la RMI és pràcticament nul·la: el perfil més nombrós respon a pobles petits de la Serra de Tramuntana. També cal mencionar municipis amb un volum d'expedients relativament baix en comparació a la seva població com Andratx, Felanitx i Pollença. I municipis amb una elevada incidència com Artà, Sa Pobla, Santa Margalida i la majoria dels municipis de la Mancomunitat del Pla de Mallorca.

A Menorca, la major proporció de perceptors es dona a Maó amb el 63,4 % dels titulars, destaca també la concentració a Alaior i Es Castell (òrbita de Maó) i la pràctica absència a altres municipis. Ciutadella amb el mateix pes demogràfic que Maó concentra el 17,5 % del volum d'expedients.

A Eivissa i Formentera, com a les altres illes és a la capital on es concentra el major nombre de beneficiaris titulars; el 46,67 % és a Eivissa - vila. En segon

lloc, trobam Santa Eulària des Riu (21,9 %) i Sant Josep de Sa Talaia (15,24 %).

La taxa de cobertura mitjana (incidència per 1.000 habitants) segons illes és la següent: Menorca amb un 2,66 per mil, és l'illa amb la major cobertura per habitant; seguida de Mallorca, amb un 1,97 per mil; Eivissa amb un 0,62 per mil i, finalment, Formentera amb un 0,60 per mil.

A nivell municipal i històricament, els municipis de la serra de Tramuntana juntament amb Felanitx, Andratx i Sóller són els que presenten una molt baixa cobertura poblacional.

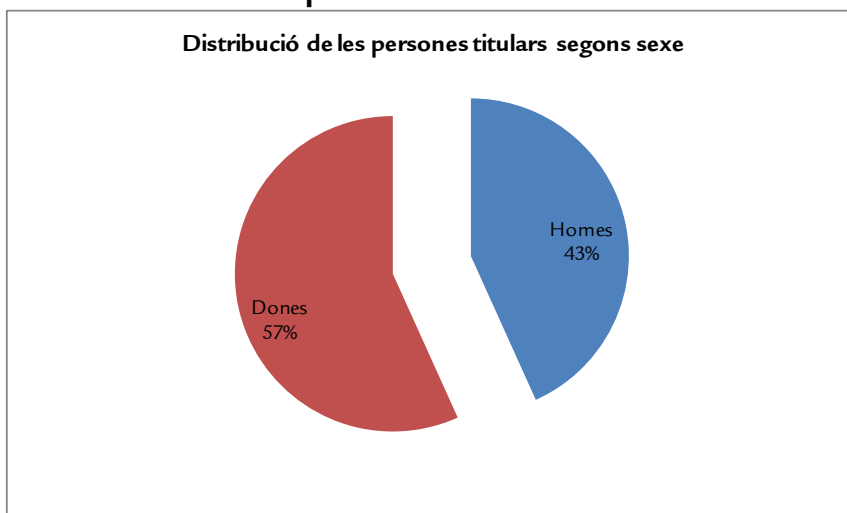
Per contra, els municipis amb major cobertura són els de Maó, Artà, i la majoria de municipis de l'interior de Mallorca.

En conclusió, podríem afirmar que l'oferta del programa no arriba a les mateixes condicions als municipis i que les probabilitats d'accedir a la prestació de la RMI varia, no només en funció de la situació de necessitat del nucli familiar, sinó també del fet de residir a una determinada illa i a un municipi o un altre, el que suposa un tractament diferencial entre els ciutadans de les illes. En conseqüència, tres són les variables que condicionen el nombre de persones titulars: la població del municipi, la centralitat i la pròpia gestió de l'oferta.

4.2. Les persones titulars de la Renda Mínima d'Inserció segons sexe

A les Balears, la distribució de les persones titulars segons sexe és la següent: el 56,7 % són dones i el 43,3 % homes.

Gràfic 5. Distribució per sexe dels titulars de la RMI. 2010

Font: Memòries dels diferents Consells Insulars i elaboració pròpia.

Per illes, la distribució de les persones titulars de la RMI presenta un perfil fortament feminitzat a l'illa de Formentera (67 %), seguit de les illes d'Eivissa i Menorca amb un 59 %, respectivament. A Mallorca un 56 % de les persones titulars de la RMI són dones.

4.3. Les persones titulars de la Renda Mínima d'Inserció segons grup d'edat

L'edat és una altra variable que ens aporta el perfil de les persones beneficiàries. Al quadre s'observa que hi ha una alta incidència del perfil més jove, el 50,9% dels beneficiaris té entre 20 i 39 anys.

Quadre 5. Distribució per grup d'edat dels titulars de la RMI. 2010

	Absoluts	%
15-19	45	2,2%
20-24	79	3,8%
25-29	237	11,4%
30-34	386	18,6%
35-39	370	17,8%
40-44	327	15,8%
45-49	207	10,0%
50-54	151	7,3%
55-59	108	5,2%
60-64	103	5,0%
65 i més	62	3,0%
Total	2.075	100,0%

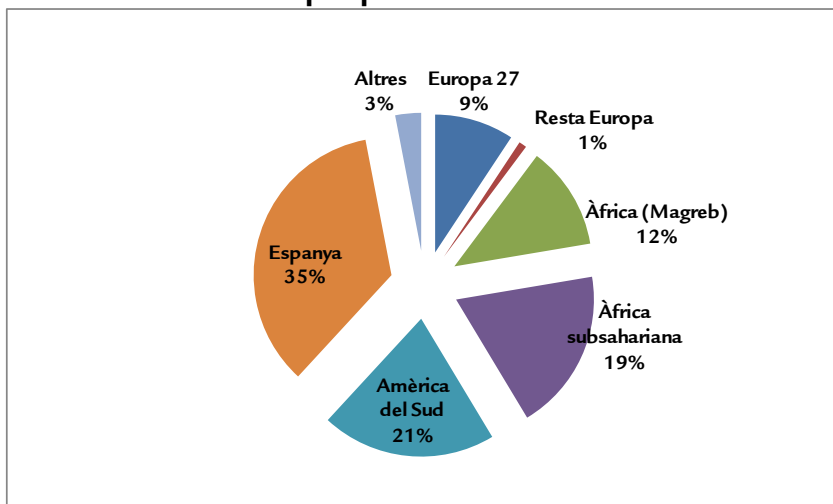
Font: Memòries dels diferents Consells Insulars i elaboració pròpia.

Menorca, és l'illa que destaca per una major presència de persones beneficiàries entre 20 i 39 anys (un 62,55 %). A Mallorca, el percentatge és del 51,52 %, a Formentera del 50 % i a Eivissa, és tan sols del 29,52 %. Aquí cal destacar que el col·lectiu de persones majors de 50 anys a Eivissa representa el 40 % de les persones beneficiàries, quan la mitjana per a Balears és del 20,4 %.

4.4. Les persones titulars de la Renda Mínima d'Inserció segons la procedència

Pel que fa a la procedència dels titulars, l'arribada de persones originàries de països en vies de desenvolupament a les Illes Balears, sobretot a partir de l'any 2000, ha ocasionat un canvi de perfil dels beneficiaris de la RMI. En el gràfic següent s'observa que per a l'any 2010 el 64,9 % de les persones titulars de la RMI són d'origen estranger.

Gràfic 6. Distribució per procedència dels titulars de la RMI. 2010

Font: Memòries dels diferents Consells Insulars i elaboració pròpia.

El col·lectiu amb més presència és el que prové de l'Àfrica – 31 %- i d'Amèrica del Sud (21 %).

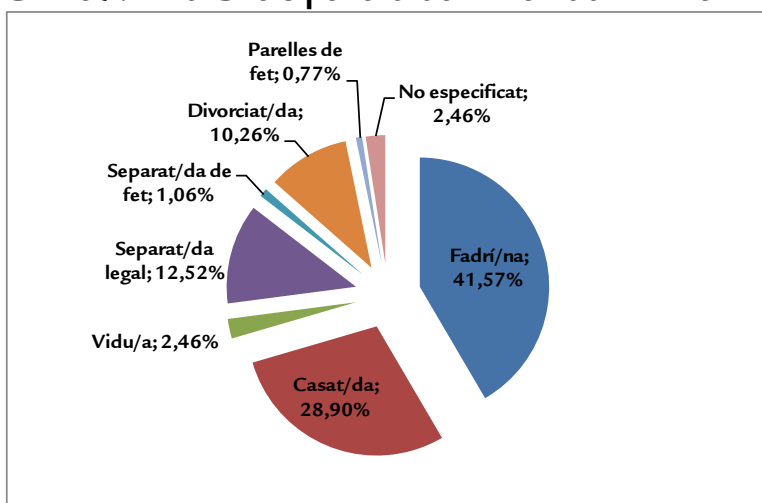
A l'illa de Mallorca, el 66,4 % de persones beneficiàries de la RMI són d'origen estranger, aquest percentatge és del 61,0 % a Menorca, d'un 49,5 % a Eivissa i del 66,7 % a Formentera. El fet que al llarg dels anys les persones no nascudes a la nostra comunitat autònoma representin un percentatge molt elevat de perceptors de RMI, ens dona a entendre que els que acaben d'arribar són un dels col·lectius més vulnerables a patir una situació d'exclusió social. Tot i que en aquests dos últims anys, aquests percentatges s'han reduït en gairebé 10 punts, indistintament de l'illa, i torna a guanyar pes el col·lectiu de persones nascudes a l'Estat espanyol.

4.5. Les persones titulars de la Renda Mínima d'Inserció segons l'estat civil

Pel que fa a l'estat civil, les persones fadrines (41,6 %) i les casades (28,9 %) són les més representades entre la població perceptora de la RMI. Aquesta tendència només es manifesta a Mallorca, ja que la resta d'illes registren com a segona categoria més nombrosa, per davant de les persones casades, la de persones separades i divorciades. Eivissa és l'illa que presenta el major percentatge de persones separades i divorciades (més d'un 36 %).

Si en aquest col·lectiu hi afegim persones dependents al seu càrrec – famílies monoparentals -, ens trobam amb un col·lectiu susceptible de desenvolupar o construir processos d'exclusió social i situacions de pobresa amb diferents graus de profunditat.

Gràfic 7. Distribució per estat civil dels titulars de la RMI. 2010

Font: Memòries dels diferents Consells Insulars i elaboració pròpia.

Quadre 6. Distribució per estat civil dels titulars de la RMI . 2010

	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera
Fadri/na	40,5%	49,4%	39,0%	66,7%
Casat/da	30,9%	21,5%	15,2%	16,7%
Vidu/a	2,5%	2,0%	2,9%	0,0%
Separat/da	13,5%	11,2%	20,0%	16,7%
Divorciat/da	9,7%	12,0%	16,2%	0,0%
Parelles de fet	0,0%	3,6%	0,0%	6,7%
Sense determinar	2,9%	0,4%	0,0%	0,0%

Font: Memòries dels diferents Consells Insulars i elaboració pròpia.

4.6. Les persones titulars de la Renda Mínima d'Inserció segons composició del nucli de convivència

Quadre 7. Distribució segons composició del nucli de convivència . 2010

	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera	Illes Balears
1 persona	46,6%	37,8%	68,6%	66,7%	46,7%
2 persones	18,7%	19,5%	10,5%	16,7%	18,4%
3 persones	16,0%	21,5%	8,6%	0,0%	16,3%
4 persones	10,3%	12,0%	6,7%	16,7%	10,3%
5 persones	5,1%	6,0%	3,8%	0,0%	5,2%
6 o més persones	3,3%	3,2%	1,9%	0,0%	3,2%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

En relació a la grandària mitjana de la llar entre les persones usuàries de la RMI durant l'any 2010 és de 2,19. Menorca, destaca per sobre la resta d'illes en grandària de les llars, que és de 2,38 membres; seguida de Mallorca (2,19 membres) i Eivissa amb (1,72 membres) i, finalment Formentera amb menys d'un membre per llar.

Pel que fa al nombre de membres de les llars, destaca el fet que un 46,7 % de les llars de Balears que perceben la RMI són unipersonals, i les que tenen cinc o més persones representen un 8,4 %.

Segons s'observa al quadre, hem de destacar la presència de les llars unipersonals a Eivissa (68,6 %) i Formentera (66,7 %) el 2010. A Mallorca, aquest percentatge és del 46,6 % i, a Menorca les llars unipersonals suposen el percentatge més baix amb un 37,8 % del total de llars.

4.7. Les persones titulars de la Renda Mínima d'Inserció segons règim de tinença de l'habitatge

L'habitatge es considera un recurs bàsic i primordial a l'hora d'analitzar i valorar les situacions de necessitat social i la integració social de les persones. Les dades de què disposam, ens mostren com el règim de tinença de l'habitatge que més predomina és el de lloguer (un 56 % per al conjunt de Balears); seguit de l'habitatge rellogat o compartit que suposa un 20,8 %; l'habitatge en propietat és gairebé una excepció (un 9,7 % per a Balears). Per illes, destaca Mallorca per sobre la resta d'illes amb el major percentatge d'habitatges llogats (56,8 %), també les famílies que viuen en habitatges rellogats té un pes considerable, del 19,5 %. A Eivissa destaca per sobre la resta d'illes, el volum dels habitatges compartits o rellogats que és d'un 41,9 %.

Quadre 8. Distribució segons règim de tinença de l'habitatge . 2010

	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera	Illes Balears
No determinat	0,00%	0,40%	0,00%	0,00%	0,05%
Cessió-facilitada	8,81%	9,16%	8,57%	33,33%	8,91%
Llogada	56,83%	53,78%	42,86%	50,00%	55,73%
Rellogada/compartida	19,54%	19,52%	41,90%	0,00%	20,62%
Pròpia pagant	6,77%	3,98%	6,67%	0,00%	6,41%
Pròpia pagada	3,15%	1,99%	0,00%	0,00%	2,84%
Altres formes	4,90%	9,56%	0,00%	0,00%	5,20%
Ocupació il·legal	0,00%	1,59%	0,00%	16,67%	0,24%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Per altra banda, la informació relativa al tipus d'habitatge ens diu que el 67,9 % dels titulars de la RMI viu en pisos-apartaments, seguit d'un 13,2 % en habitatges unifamiliars i un gens menyspreable 12,04 % en habitatges col·lectius (residències, habitatges tutelats, etc...). Per illes, destaca que el 4,76 % de les persones titulars de la RMI d'Eivissa viuen en infrahabitatges, com pugui ésser una tenda de campanya, una caravana, etc., o el 6,7 % que viu en una pensió.

Quadre 9. Distribució segons tipus d'habitatge . 2010

	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera	Illes Balears
Pis- apartament	66,26%	76,89%	74,29%	33,33%	67,92%
Habitatge unifamiliar	13,52%	9,16%	14,29%	66,67%	13,20%
Habitatge col·lectiu (Residència- Habitatge tutelat...)	13,75%	5,58%	0,00%	0,00%	12,04%
Pensió	0,64%	0,40%	6,67%	0,00%	0,92%
Barraca/casa prefabricada	0,35%	1,59%	0,00%	0,00%	0,48%
Tenda de campanya, caravana	0,17%	0,00%	4,76%	0,00%	0,39%
Altres	3,50%	6,37%	0,00%	0,00%	3,66%
NS/NC	1,81%	0,00%	0,00%	0,00%	1,40%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

4.8. Les persones titulars de la Renda Mínima d'Inserció segons el procés d'inserció laboral

Malgrat la gran varietat d'aproximacions que hi ha al tema de l'exclusió, gairebé totes destaquen el paper de tenir o no tenir una feina i de la qualitat d'aquesta. Així doncs, i tenint en compte les característiques del programa de Renda Mínima, hem de pensar que la població beneficiària de la prestació és la que ocupa les posicions més desavantajoses (més grau d'eventualitat i temporalitat en el lloc de feina, més precarietat laboral i més desqualificació) dins el mercat de treball i la que en conseqüència es trobarà en una situació de major vulnerabilitat i exclusió laboral.

De les persones beneficiàries de la RMI, les que tenen una ocupació són treballadors sense contracte o en situació irregular. Així per tant, destaca Eivissa amb el percentatge més elevat de persones que treballen sense contracte (un 17,14 %) i en situació irregular que és d'un 7,62 %. A Menorca, destacam el 7,97 % de persones que fan feina sense contracte i el 2,79 % dels que ho fan en situació irregular. Finalment, a Mallorca hem de destacar l'elevat percentatge de persones en situació d'atur que és d'un 68,84 %, mentre que a Formentera és d'un 50 %, Eivissa és d'un 48,57 % i a Menorca d'un 19,8%.

Quadre 10. Distribució segons relació amb l'activitat . 2010

	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera	Balears
No determinat	0,88%	10,36%	0,00%	0,00%	1,97%
Treball amb contracte	1,93%	3,19%	0,00%	0,00%	1,97%
Treball sense contracte	0,00%	7,97%	17,14%	0,00%	1,83%
Activitat per compte propi	0,35%	0,80%	3,81%	0,00%	0,58%
Activitat no regularitzada (sense contracte i sense seg social)	1,34%	2,79%	7,62%	0,00%	1,83%
Venda ambulat	0,00%	1,59%	4,76%	0,00%	0,43%
Iniciatives social d'ocupació	1,69%	0,00%	0,00%	0,00%	1,40%
Taller ocupacional (Càritas)	1,93%	0,00%	5,71%	0,00%	1,88%
Aturat/da que cerca 1ª feina	11,49%	8,76%	7,62%	33,33%	11,03%
Aturat/da que ha treballat abans	68,84%	40,64%	48,57%	50,00%	64,35%
Altres	11,14%	12,35%	4,76%	16,67%	10,98%
NS/NC	0,41%	11,55%	0,00%	0,00%	1,73%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Una última qüestió a tractar, és la que fa referència a les dificultats d'aquest col·lectiu a l'hora de la seva inserció laboral; si ens fixam, amb el motiu de baixa del programa només entre un 20 - 30% de les persones titulars causa

baixa per haver trobat una feina; segurament en aquest baix percentatge hi té una importància significativa la variable “estat de salut”. Segons dades dels diferents consells insulars, prop d’un 25² % de les persones beneficiàries de la RMI té el certificat de discapacitat. Un 17,9 % de persones beneficiàries pateix malalties cròniques, un 14,45 % té problemes d’addiccions i un 12,14 % pateix d’ansietat i depressió.

4.9. Les persones titulars de la Renda Mínima d’Inserció segons el nivell d’estudis

L’educació està considerada avui en dia com un dels factors claus a l’hora de construir les trajectòries vitals dels individus. La majoria de les persones titulars no tenen els estudis primaris finalitzats, i que els podem considerar analfabets funcionals (analfabets, sense estudis o amb estudis primaris no finalitzats); estam parlant d’un percentatge del 42,5 per cent. Per illes, destaca que tant a Eivissa com a Menorca, més del 4 per cent de les persones titulars de la RMI té una diplomatura o llicenciatura (quan la mitjana per a Balears és del 2,07 %).

Quadre 11. Distribució segons nivell d’estudis . 2010

	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera	Illes Balears
Analfabets	0,58%	2,39%	5,71%	16,67%	1,11%
Sense estudis	45,97%	23,90%	10,48%	0,00%	41,38%
Primer grau	33,02%	49,00%	22,86%	16,67%	34,39%
ESO	11,61%	6,77%	46,67%	33,33%	12,86%
Batxiller	5,89%	8,37%	9,52%	16,67%	6,41%
FP grau mitjà	1,34%	4,38%	0,00%	16,67%	1,69%
FP grau superior	0,00%	0,80%	0,00%	0,00%	0,10%
Diplomatura	1,58%	1,99%	0,95%	0,00%	1,59%
Llicenciatura	0,00%	2,39%	3,81%	0,00%	0,48%
Doctorat	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

² No disposam de dades del Consell Insular de Mallorca.

Annex amb informació per municipis

Municipi de residència de la persona titular	2010	%	Incidència * 1.000 hab
Alaior	9	3,59%	0,96
Castell (Es)	23	9,16%	2,90
Ciutadella de Menorca	44	17,53%	1,50
Ferrieres	6	2,39%	1,30
Maó	159	63,35%	5,47
Mercadal (Es)	2	0,80%	0,37
Migjorn Gran (Es)	1	0,40%	0,65
Sant Lluís	7	2,79%	0,97
Total	251	100,00%	2,66

Municipi de residència de la persona titular	2010	%	Incidència * 1.000 hab
Eivissa	49	46,67%	0,99
Santa Eulària	23	21,90%	0,59
Sant Josep	16	15,24%	0,73
Sant Antoni	13	12,38%	0,70
Sant Joan	4	3,81%	0,70
Total	105	100,00%	0,62

Formentera	2010
Sant Francesc de Formentera	6

Municipi de residència de la persona titular	2010	%	Incidència * 1.000 hab
Alaró	12	0,70%	2,22
Alcúdia	14	0,82%	0,73
Algaida	8	0,47%	1,56
Andratx	4	0,23%	0,34
Ariany	4	0,23%	4,57
Artà	37	2,16%	4,90
Banyalbufar	0	0,00%	0,00
Binissalem	9	0,53%	1,22
Búger	1	0,06%	0,96
Bunyola	3	0,18%	0,49
Calvià	143	8,34%	2,78
Campanet	11	0,64%	4,20
Campos	14	0,82%	1,43
Capdepera	27	1,58%	2,26
Consell	9	0,53%	2,45
Costitx	5	0,29%	4,48
Deià	2	0,12%	2,59
Escorca	0	0,00%	0,00
Esporles	5	0,29%	1,02
Estellencs	0	0,00%	0,00
Felanitx	1	0,06%	0,05
Fornalutx	1	0,06%	1,42
Inca	57	3,33%	1,94
Lloret de Vistalegre	5	0,29%	3,86
Lloseta	5	0,29%	0,87
Llubí	4	0,23%	1,74
Llucmajor	156	9,10%	4,25
Manacor	73	4,26%	1,79
Mancor de la Vall	3	0,18%	2,33
Maria de la Salut	8	0,47%	3,66
Marratxí	44	2,57%	1,30
Montuïri	9	0,53%	3,19
Muro	18	1,05%	2,57
Palma	813	47,43%	2,01
Petra	4	0,23%	1,37
Pollença	5	0,29%	2,49
Porreres	7	0,41%	0,29
Puigpunyent	2	0,12%	1,27
Sa Pobla	32	1,87%	1,03
Sant Joan	2	0,12%	1,15
Sant Llorenç	23	1,34%	1,02
Santa Eugènia	3	0,18%	2,60
Santa Margalida	45	2,63%	1,88
Santa Maria del Camí	15	0,88%	3,87
Santanyi	5	0,29%	2,43
Selva	3	0,18%	0,39
Sencelles	3	0,18%	0,83
Ses Salines	6	0,35%	0,95
Sineu	14	0,82%	3,87
Sóller	2	0,12%	0,14
Son Servera	27	1,58%	2,20
Valldemossa	3	0,18%	1,47
Vilafranca de Bonany	8	0,47%	2,68
Total	1.714	100,00%	1,97